

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΓΟΡΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ | Τ3
2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Προσφορά Εργασίας	3-4
Απασχόληση	
Ώρες εργασίας	
Ευέλικτες μορφές απασχόλησης	
Απασχόληση κατά εθνικότητα	
2. Ζήτηση Εργασίας	5-6
Ποσοστό κενών θέσεων-ποσοστό ανεργίας - Beveridge curve	
Εγγεγραμμένη ανεργία	
Μακροπρόθεσμη ανεργία ως ποσοστό εργατικού δυναμικό	
Διάγραμμα ροών Απασχόλησης-Ανεργίας-Αδράνειας	
3. Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης	7

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

- 1.1 Τριμηνιαίο ποσοστό Απασχόλησης εποχικά διορθωμένο
- 1.2 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής εποχικά διορθωμένες ώρες εργασίας
- 1.3 Τριμηνιαίος ρυθμός μεταβολής αριθμού εργαζομένων κατά εθνικότητα
- 2.1 Τριμηνιαίο ποσοστό κενών θέσεων εργασίας-ανεργίας
- 2.2 Τριμηνιαίο ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας στο εργατικό δυναμικό

1. ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

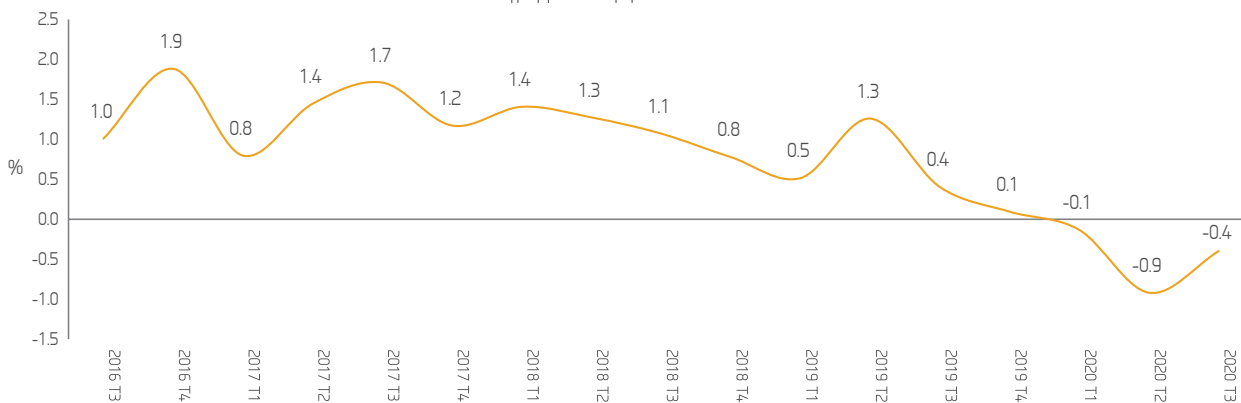
Η προσφορά εργασίας σε πρόσωπα όπως υπολογίζεται από το ύψος του εργατικού δυναμικού σημείωσε αύξηση κατά 0,8 ποσοστιαίες ή 3.700 άτομα μονάδες το τρίτο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους.

Η Εποχικά Διορθωμένη (ΕΔ) απασχόληση σε άτομα κατέγραψε το 3ο τρίμηνο του 2020 μείωση κατά 0,4% σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 1.1)¹.

Η υποαπασχόληση ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού αυξήθηκε στο 10,8% το 3ο τρίμηνο του 2020 αυξημένη κατά περίπου 1.300 πρόσωπα.

Η μείωση το 3ο τρίμηνο του 2020 στην ΕΔ απασχόληση σε άτομα και η μεγαλύτερη μείωση την ίδια περίοδο στις ΕΔ ώρες απασχόλησης σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, φανερώνει ξεκάθαρα ότι οι επιχειρήσεις δεν προχώρησαν σε μειώσεις στο προσωπικό τους άμεσα, προσαρμόζοντας την ίδια ώρα τις ώρες απασχόλησης. Η εξέλιξη αυτή διατηρεί την ανεργία σε πιο χαμηλά επίπεδα από ότι θα ήταν αν δεν υπήρχαν τα σχέδια στήριξης της απασχόλησης, τα οποία θα πρέπει να τονιστεί ότι συνέβαλαν σημαντικά αναφορικά με τις επιχειρήσεις, τους εργαζόμενους και τους αυτοεργοδοτούμενους στο πλαίσιο στήριξης της οικονομίας λόγω των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας.

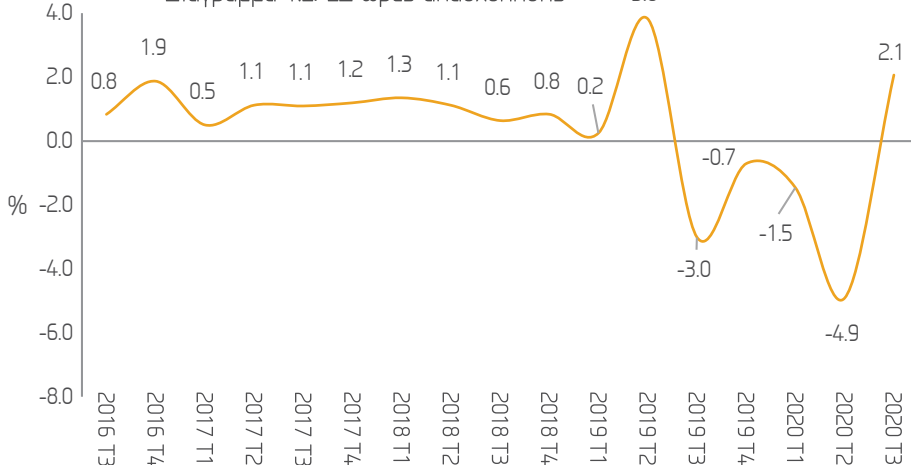
Διάγραμμα 1.1: Τριμηνιαίο % ΕΔ απασχόλησης

Οι ΕΔ ώρες απασχόλησης αυξήθηκαν το 3ο τρίμηνο του 2020 κατά 2,1% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 1.2) ενώ σε σχέση με το 3ο τρίμηνο του 2019 παρουσίασαν μείωση κατά 5,1 ποσοστιαίες μονάδες.

Στα μέτρα αυτά εντάσσονται, μεταξύ άλλων, μέτρα για την υποστήριξη της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, μέτρα για την αποτροπή απολύσεων, σχέδια επιδότησης εισοδημάτων και βελτιωμένα και πιο επαρκή και διαρκή

Διάγραμμα 1.2: ΕΔ ώρες απασχόλησης

¹ Τα διαγράμματα, τα στατιστικά στοιχεία και ο Πίνακας με τα ALMPs παρουσιάζονται στο αντίστοιχο XL file της ιστοσελίδας ως παράρτημα κάτω από τον τίτλο Οικονομικοί Δείκτες.

ωφελήματα για τους ανέργους. Η εξέλιξη αυτή οδηγεί στην συγκράτηση του ποσοστού της βραχυχρόνιας ανεργίας και σε μεγάλο βαθμό αποδίδεται και στην ευελιξία που διατηρεί η εγχώρια αγορά εργασίας.

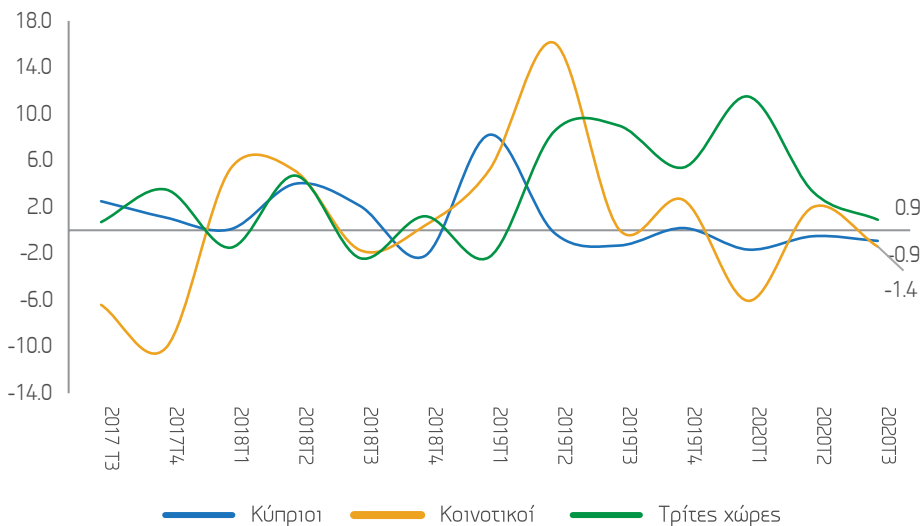
Η απασχόληση το 3ο τρίμηνο του 2020 στο δημόσιο τομέα σταθεροποιήθηκε στα 47.634 πρόσωπα και αντιστοιχούσε με το 10.9% της ΕΔ απασχόλησης. Σε σχέση με το ίδιο τρίμηνο του προηγούμενου έτους η απασχόληση στο δημόσιο ως ποσοστό της ΕΔ απασχόλησης παρέμεινε περίπου σταθερή σε απόλυτους αριθμούς.

Οι Κύπριοι που απασχολούνταν κατά το 3ο τρίμηνο του 2020 μειώθηκαν με ρυθμό 0.9% σε σχέση με το προηγούμενο

περισσότερο, στο Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο και στις Κατασκευές ενώ οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες απασχολούνταν κυρίως στις Δραστηριότητες Νοικοκυριών και στις Κατασκευές.

Το 3ο τρίμηνο του 2020 υπολογίζεται ότι 89.330 πρόσωπα απασχολούνταν σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης και αποτελούσαν το 19.8% του εργατικού δυναμικού. Συγκεκριμένα, συμβόλαια προσωρινής απασχόλησης είχαν 46.849 εργαζόμενοι το 3ο τρίμηνο του 2020 ενώ ένα χρόνο πριν ήταν στις 51.111 σημειώνοντας μείωση κατά 8.3%. Το ποσοστό των προσώπων που είχαν προσωρινή απασχόληση αντιστοιχούσε με το 10.4% του εργατικού δυναμικού. Με όρους μερικής απασχόλησης εργάζονταν το 3ο τρίμηνο του

Διάγραμμα 1.3: Τριμηνιαία απασχόληση κατά εθνικότητα

τρίμηνο. Παράλληλα, οι κοινοτικοί που εργάζονταν στην Κύπρο το 3ο τρίμηνο του 2020 μειώθηκαν κατά 1.4% ενώ οι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες σημείωσαν αύξηση κατά 0.9% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (Διάγραμμα 1.3).

2020 42.481 πρόσωπα ενώ το 3ο τρίμηνο του 2019 εργάζονταν 44.200 πρόσωπα σημειώνοντας έτσι μείωση κατά 0.5% στο εργατικό δυναμικό.

Η κατανομή των εργαζομένων με βάση την εθνικότητά τους το 3ο τρίμηνο του 2020 ήταν 77% Κύπριοι, 12% κοινοτικοί και 11% από τρίτες χώρες.

Οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας που απασχολούνταν κυρίως οι Κύπριοι ήταν το Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, οι Κατασκευές, η Μεταποίηση, η Εκπαίδευση, η Δημόσια Διοίκηση και οι Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες. Οι υπήκοοι της ΕΕ απασχολούνταν

² Πηγή: Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

³ Στις ευέλικτες μορφές απασχόλησης συγκαταλέγονται όσοι εργαζόμενοι έχουν προσωρινά συμβόλαια και όσοι εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης αναφορικά με τις ώρες απασχόλησης.

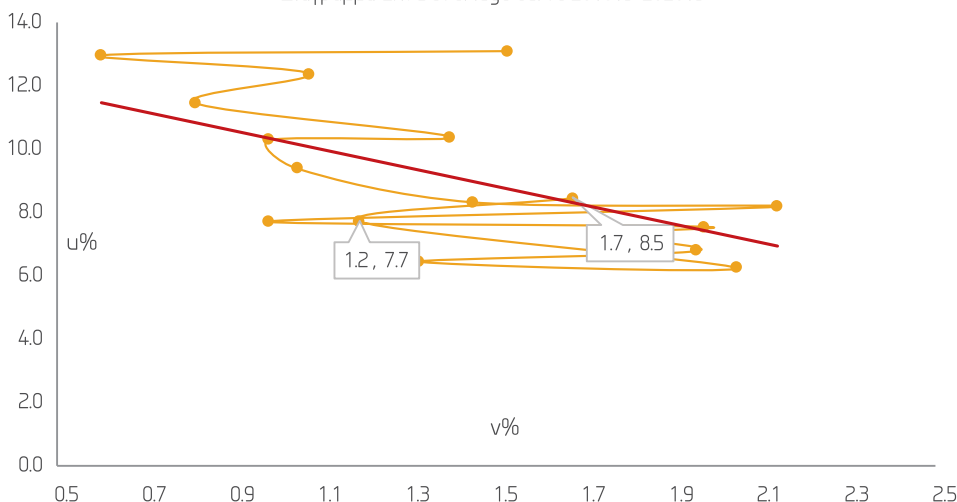
2. ΖΗΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Από πλευράς της ζήτησης εργασίας, το 3ο τρίμηνο του 2020 συνέχιστηκε η αύξηση στο ποσοστό των κενών θέσεων κατά 1.7%, αλλά με βραδύτερο ρυθμό συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο ενώ το ποσοστό της ΕΔ ανεργίας με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας αυξήθηκε στο 8.5%. Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα για την περίοδο 2020Τ3/Τ2 η ελαστικότητα του ποσοστού κενών

Οι πιο πάνω εξελίξεις οδήγησαν στη μετατόπιση της καμπύλης Beveridge⁴ προς τα κάτω και δεξιά συγκριτικά με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους (Διάγραμμα 2.1).

Η ΕΔ εγγεγραμμένη ανεργία το 3ο τρίμηνο του 2020 κατά μέσο όρο ανήλθε στα 33.700 πρόσωπα ενώ το προηγούμενο τρίμηνο ήταν λιγότερη κατά περίπου 500 πρόσωπα.

Διάγραμμα 2.1: Beveridge curve 2016Τ3-2020Τ3

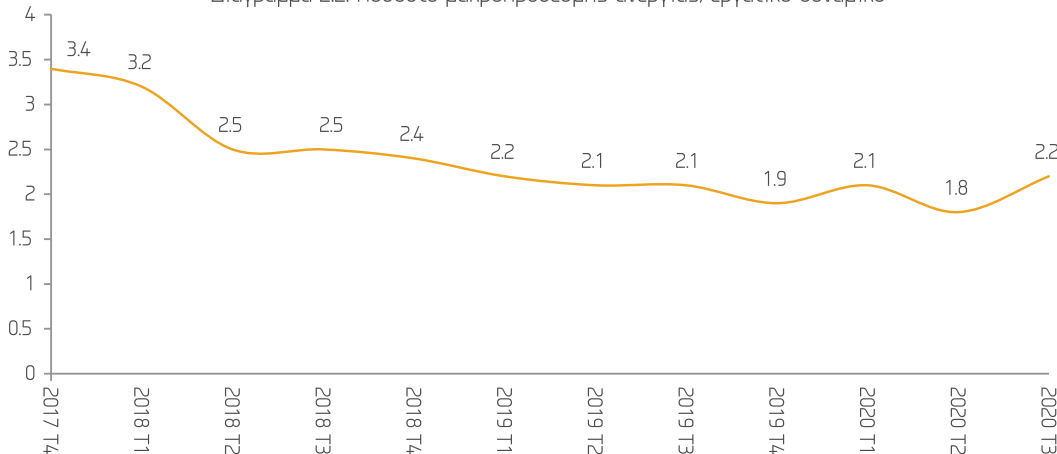

θέσεων απασχόλησης ως προς το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται στο -0.375 , που υποδηλώνει ότι η σχέση ανεργίας και κενών θέσεων εργασίας είναι ανελαστική. Αυτό συνεπάγεται ότι η ποσοστιαία μείωση του ποσοστού ανεργίας προκάλεσε μια ποσοστιαία μεγαλύτερη αύξηση στο ποσοστό των κενών θέσεων εργασίας.

Η σχετικά μικρή αύξηση της εγγεγραμμένης ανεργίας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην λήψη των μέτρων στήριξης της απασχόλησης που η Κυβέρνηση έλαβε μετά το ξέσπασμα της πανδημίας.

Παράλληλα, η μακροπρόθεσμη ανεργία (12 μήνες και άνω) ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού το 3ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του ίδιου έτους αυξήθηκε ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (Διάγραμμα 2.2) στο 2.2% από 1.8% που ήταν το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους.

Διάγραμμα 2.2: Ποσοστό μακροπρόθεσμης ανεργίας/εργατικό δυναμικό

⁴ Η καμπύλη Beveridge ή καμπύλη UV αποτελεί μια γραφική αναπαράσταση της σχέσης ανάμεσα στα ποσοστά της ανεργίας και του ποσοστού των κενών θέσεων εργασίας (ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού).

Διάγραμμα: Ροές Απασχόλησης -Ανεργίας- Αδράνειας

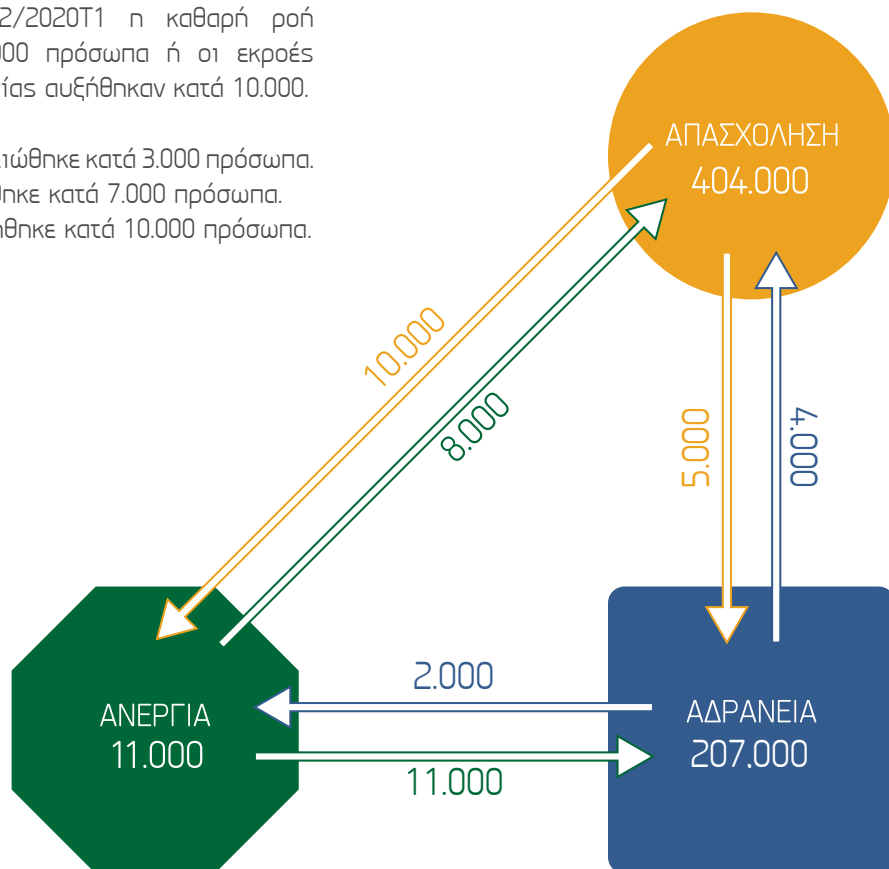
Με βάση στοιχεία που δημοσιεύει σε τριμηνιαία βάση η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) παρακολουθείται η συνεχής ροή μετακίνησης των ατόμων από την απασχόληση στην ανεργία και στην αδράνεια, από την ανεργία στην απασχόληση και στην αδράνεια και από την αδράνεια στην απασχόληση και στην ανεργία.

Με τον τρόπο αυτό μπορεί να διαπιστωθεί πιο καθαρά ο αριθμός των ατόμων που κινούνται ανάμεσα στις πιο πάνω μεταβλητές και αυτό μπορεί να αποτελέσει ένα επιπρόσθετο στοιχείο στην ανάλυση που ήδη πραγματοποιείται από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε τρίμηνο για την αγορά εργασίας.

Με βάση τα στοιχεία από την Eurostat για το 2ο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του ίδιου έτους παρατίθεται πιο κάτω σχετικό διάγραμμα, ως προς τον τρόπο που επηρεάζονται τα αποθέματα και οι ροές των απασχολούμενων, ανέργων και αδρανών.

Το συμπέρασμα που εξάγεται στο πιο κάτω διάγραμμα φανερώνει ότι μεταξύ 2020Τ2/2020Τ1 η καθαρή ροή αδράνειας αυξήθηκε κατά 10.000 πρόσωπα ή οι εκροές προσώπων από την αγορά εργασίας αυξήθηκαν κατά 10.000.

- α) Η καθαρή ροή απασχόλησης μειώθηκε κατά 3.000 πρόσωπα.
- β) Η καθαρή ροή ανεργίας μειώθηκε κατά 7.000 πρόσωπα.
- γ) Η καθαρή ροή αδράνειας αυξήθηκε κατά 10.000 πρόσωπα.

3. ΕΝΕΡΓΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα Ενεργά Σχέδια Απασχόλησης αποτελούν ένα βασικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη συγκράτηση και τη μείωση των ανέργων και συναφώς του ποσοστού ανεργίας. Ο σκοπός των σχεδίων είναι η επανένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε να μη χάσουν την επαφή τους με την αγορά εργασίας μέσω της διατήρησης και βελτίωσης των δεξιοτήτων τους. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν σε μεταγενέστερο στάδιο και όταν η οικονομία ανακάμψει να επαναπροσληφθούν. Σημειώνεται ότι ο ρόλος των εν λόγω σχεδίων θεωρείται καταλυτικός σε περιόδους υψηλής ανεργίας αλλά και σε περιόδους χαμηλής ανεργίας, αφού μέσω των ενεργών σχεδίων οι συμμετέχοντες μπορούν να καταρτιστούν περαιτέρω.

Τα σχέδια ενεργούς απασχόλησης είναι στοχευμένα ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει η κυβέρνηση και τις εκάστοτε ανάγκες της οικονομίας ενώ πολλά από αυτά χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους ή/και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της ΕΕ.

Στον Πίνακα⁵ που ακολουθεί καλύπτει τα ενεργητικά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας τα οποία υλοποιούνται από το Τμήμα Εργασίας για το 2021.

Για το 2021 όπως φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα το Τμήμα Εργασίας μέσω τεσσάρων σχεδίων ύψους 35 εκ ευρώ στοχεύει στην ένταξη στην αγορά εργασίας των πιο κάτω ομάδων πολιτών.

Σχέδιο		Εκτιμώμενο Κόστος, εκ. €
i	Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Εργοδότηση Ανέργων	17.0
ii	Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για Εργασιακή Αποκατάσταση Αποφυλακισμένων	4.0
iii	Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Απασχόληση Νέων ηλικίας από 15 έως 29 ετών που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (για άμεση πρόσληψη)	10.0
iv	Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για την Κατάρτιση Νέων ηλικίας από 15 έως 29 ετών που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (για κατάρτιση και πρόσληψη)	4.0
ΣΥΝΟΛΟ		35.0

Αντίστοιχα, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2021 θα προωθήσει τα δυο πιο κάτω σχέδια συνολικού ύψους 21 εκ ευρώ:

Σχέδιο	Εκτιμώμενο Κόστος, εκ. €
Ειδικά Σχέδια κατάρτισης εργαζομένων	14.0
Σχέδια επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων με επικέντρωση στην τουριστική βιομηχανία	7.0
ΣΥΝΟΛΟ	21.0

i. Ειδικά Σχέδια Κατάρτισης Εργαζομένων ύψους €14 εκατομμυρίων για την περίοδο που αρχίζει μετά το τέλος Οκτωβρίου 2020 με στόχο 1.000 Μικρές και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, οι οποίες λόγω της πανδημίας έχουν υποστεί σημαντική μείωση του κύκλου εργασιών, για να καταρτίσουν, κατά μέσο όρο μια βδομάδα του μήνα τους εργαζόμενούς τους, με την καταβολή από το Σχέδιο του κόστους κατάρτισης (€12 ανά ώρα για 200 ώρες σύνολο κατάρτισης) και

ii. Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Ανέργων (με επικέντρωση σε ανέργους του Ξενοδοχειακού Τομέα), ύψους €7 εκατομμυρίων.

Επιπρόσθετα, η Κύπρος θα λάβει από την Ε.Ε. μέσω του Σχεδίου της Ε.Ε SURE με τη μορφή δανείου ποσό ύψους €479 εκ τα οποία στοχεύουν στη χρηματοδότηση στήριξης της απασχόλησης κατά το 2020 κυρίως μέσω προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής. Το πιο πάνω ποσό θα κατανεμηθεί κατά €250 εκ το 2020 και το υπόλοιπο ποσό των €229 εκ το 2021.

⁵ Πηγή: Τμήμα Εργασίας και Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού